

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-08-13
Besvaras senast
2025-08-27

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:1354 Justitiekanslerns resurser

Frågan om vem som ska styra över jakten och fisket på statens mark i fjällen har sedan den så kallade Girjasdomen varit en het fråga. Renmarkskommittén tillsattes därför av regeringen sommaren 2021 med uppdraget att se över rennäringslagstiftningen och lämna förslag till en ny renskötsellag. Bakgrunden var bland annat Girjasdomen, där Högsta domstolen fastställde att Girjas sameby har rätt att upplåta småviltsjakt och fiske på sitt område. Kommittén skulle också utreda vilka andra samebyar som kan ha liknande rättigheter.

Regeringen menade år 2024 att kritiken mot kommittén varit betydande och att det är tydligt att ett omtag behövs här. Tidöregeringen avser att så snart som möjligt tillsätta en ny utredning av rennäringslagen med nya direktiv.

Det som också har hänt är att ytterligare fyra samebyar stämde staten under våren 2024. Det är samebyarna Sirges, Ran, Baste Čearru och Unna Tjerusj som vill ha ensamrätt till småviltsjakten och fisket på sina åretruntmarker. Staten företräds i det här fallet av Justitiekanslern, JK.

Staten bestrider stämningarna från de fyra samebyarna. Samtidigt framstår det som att staten backar, då staten via Justitiekanslern menar att målen kan avgöras utan muntlig förberedelse eller huvudförhandling. Det innebär att samebyarna kan få kontroll över jakten utan huvudförhandling.

Tidöregeringen har inte presenterat någon ny rennäringsutredning. Samtidigt ser det ut som om staten backar undan i den juridiska processen.

Exakt vad Justitiekanslern och Tidöregeringen har för syfte med detta är svårt att avgöra utifrån hanteringen. Men en sak är tydlig: Risken för att staten förlorar målen ökar, och i varje fall kan processen och ett avgörande gå snabbt.

Många, däribland berörda länsstyrelser, Svenska Jägareförbundet och Sportfiskarna, anser att agerandet är defensivt och märkligt. Regeringen presenterar ingen ny utredning, och staten – via Justitiekanslern – vill inte hävda den nuvarande lagstiftningen och det upplåtelseförbud som finns i rennäringslagen.

De märkliga juridiska turerna, där Justitiekanslern nu plötsligt inte vill hävda att befintlig svensk lag gäller, visar också att frågan inte kan avgöras

långsiktigt i en domstol.

Det har tidigare framkommit att de juridiska processerna är kostsamma för staten, och det har också framkommit att Justitiekanslern inte är rustad för att ta det initiativ och engagemang som krävs i sådana här långa juridiska processer.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Avser ministern och regeringen att ta några initiativ så att Justitiekanslern har de resurser som krävs för att hävda svensk lag så att frågan om jakt- och fiskerättigheterna på statens mark kan få en långsiktig politisk lösning?

.....

Isak From (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann